

# Spis treści

## Studia

ŁUKASZ WIŚNIEWSKI, „Świadek nie tylko lokalnej historii” – nieistniejący dwór szlachecki w Glinkach .....	11
JAKUB DOBRZYŃSKI, Umieralność w społeczności kolejarsko-rolniczej. Analiza zgonów w parafii Łąpy w okresie międzywojennym (1919– –1939) .....	41
PAWEŁ KORNACKI, Zbrodnia w Ostrowi Mazowieckiej z 11 listopada 1939 r. okoliczności i nowe wątki .....	59
STEFAN MICHAŁ MARCINKIEWICZ, „Postęp budowy odwzalnii na odcinku Królewiec to katastrofa” – Odwzalnia wraz z obozem przejściowym w Grajewie (1941–1945) .....	85
KRZYSZTOF BULAK, Ruch pielgrzymkowy do parafii pw. św. Anny w Dąbrówce k. Ostrołęki .....	121

## Biografie

MARCIN RYDZEWSKI, Europejski mariaż Sofii i Wincentego Lutosławskich .....	141
MARCIN RYDZEWSKI, Płk Edward Leon Woyzbun (1897–1963), weteran wojenny, nauczyciel-wykładowca, więzień stalinowski, bibliofil i tłumacz .....	151
MICHAŁ OSTAPIUK, Jerzy Dominiak i dramat powojennego podziemia: od partyzanckiej służby do zeznań przed UB .....	165
JAN PAPIEŻ, Jubileusz Profesora Jana Żebrowskiego - w dziewięćdziesią- tą rocznicę urodzin i sześćdziesiątą rocznicę działalności twórczej ....	177

## Varia

KRZYSZTOF BULAK, Nekropolia w Dąbrówce i jej miejsce w lokalnej społeczności .....	187
DANUTA ŻEBROWSKA, Z rozważań na istotą patriotyzmu i jego rodzajami we współczesnej Polsce .....	205

JAN ŻEBROWSKI, Społeczeństwo i wychowanie obywatelskie jako fundament stabilnego ustroju demokratycznego .....	215
--	-----

## **Symposium – Łomża, 4 IX 2025 r.**

ADAM CZESŁAW DOBRONSKI, Początki Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego im. Wagów w moich wspomnieniach .....	231
SYLWIA CHOJNOWSKA, Pokrzywa - niedoceniana królowa polskich łąk. Lecznicza moc <i>Urtica dioica</i> w świetle tradycji i współczesnej nauki .....	243
MAŁGORZATA KRYSZYNA FRĄCKIEWICZ, Od idei onomastykonu tożsamości do repozytorium dziedzictwa kulturowego dawnych mieszkańców historycznej ziemi łomżyńskiej .....	257
DANISZEWSKI IGOR, W pogoni za przodkami, czyli moja przygoda z Łomżyńskim Towarzystwem Naukowym im. Wagów .....	267
KRZYSZTOF SYCHOWICZ, Łomża i województwo łomżyńskie na przełomie lat siedemdziesiątych XX wieku - najważniejsze problemy i wydarzenia .....	285
TOMASZ DUDZIŃSKI, Rola „Studiów Łomżyńskich” w badaniach nad historią regionu .....	295
MARTA KURKOWSKA-BUDZAN, Żywy organizm czy relikw przeszłości Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów wobec wyzwań transformacji .....	309
Autorzy tomu .....	321

# Table of contents

## Study

ŁUKASZ WIŚNIEWSKI, "A Witness to More Than Just Local History" —the nobleman's manor house in Glinki .....	11
JAKUB DOBRZYŃSKI, Mortality in the Railway-Agricultural Community: An Analysis of Deaths in the Łapy Parish in the Interwar Period (1919–1939) .....	41
PAWEŁ KORNACKI, The crime in Ostrów Mazowiecka on November 11, 1939, circumstances and new threads .....	59
STEFAN MICHAŁ MARCINKIEWICZ, „The progres of the construction of the delusing facility in the Kö-nigsberg sector is a disaster!” delusing facility with the transition camp in Grajewo (1941–1945) .....	85
KRZYSZTOF BULAK, Pilgrimage to the parish of St. Anne in Dąbrówka near Ostrołęka .....	121

## Biographies

MARCIN RYDZEWSKI, The European marriage of Sofia and Wincenty Lutosławski .....	141
MARCIN RYDZEWSKI, Lieutenant Colonel Edward Leon Woyzbun (1897–1963), war veteran, teacher-lecturer, Stalinist prisoner, bibliophile and translator .....	151
MICHAŁ OSTAPIUK, Jerzy Dominiak and the drama of the post-war underground: from partisan service to testimony before the Security Service .....	165
JAN PAPIEŻ, Professor Jan Żebrowski's Jubilee - on the ninetieth anniversary of his birth and the sixtieth anniversary of his creative activity .....	177

## Varia

KRZYSZTOF BULAK, The necropolis in Dąbrówka and its place in the local community .....	187
---	-----

DANUTA ŻEBROWSKA, Reflections on the essence of patriotism and its types in contemporary Poland .....	205
JAN ŻEBROWSKI, Society and civic education as the foundation of a stable democratic system .....	215

## **Symposium – Łomża, September 4, 2025**

ADAM CZESŁAW DOBRŃSKI, The Beginnings of the Łomża Scientific Society in My Memories .....	231
SYLWIA CHOJNOWSKA, Nettle – the underrated queen of Polish meadows. The healing power of <i>Urtica dioica</i> in the light of tradition and modern science .....	243
MAŁGORZATA KRYSZYNA FRĄCKIEWICZ, From the idea of an onomastic of identity to a repository of the cultural heritage of the former inhabitants of the historical Łomża region .....	257
IGOR DANISZEWSKI, In pursuit of my ancestors, or my adventure with the Łomża Scientific Society named after the Wags .....	267
KRZYSZTOF SYCHOWICZ, Łomża and the Łomża Voivodeship at the turn of the 1970s - the most important problems and events .....	285
TOMASZ DUDZIŃSKI, The Role of "Studia Łomżańskie" in Research on the History of the Region .....	295
MARTA KURKOWSKA-BUDZAN, Living Organism or Relic of the Past? The Łomża Scientific Society (ŁTN) Facing Transformation Challenges .....	309
Authors of the volume .....	321